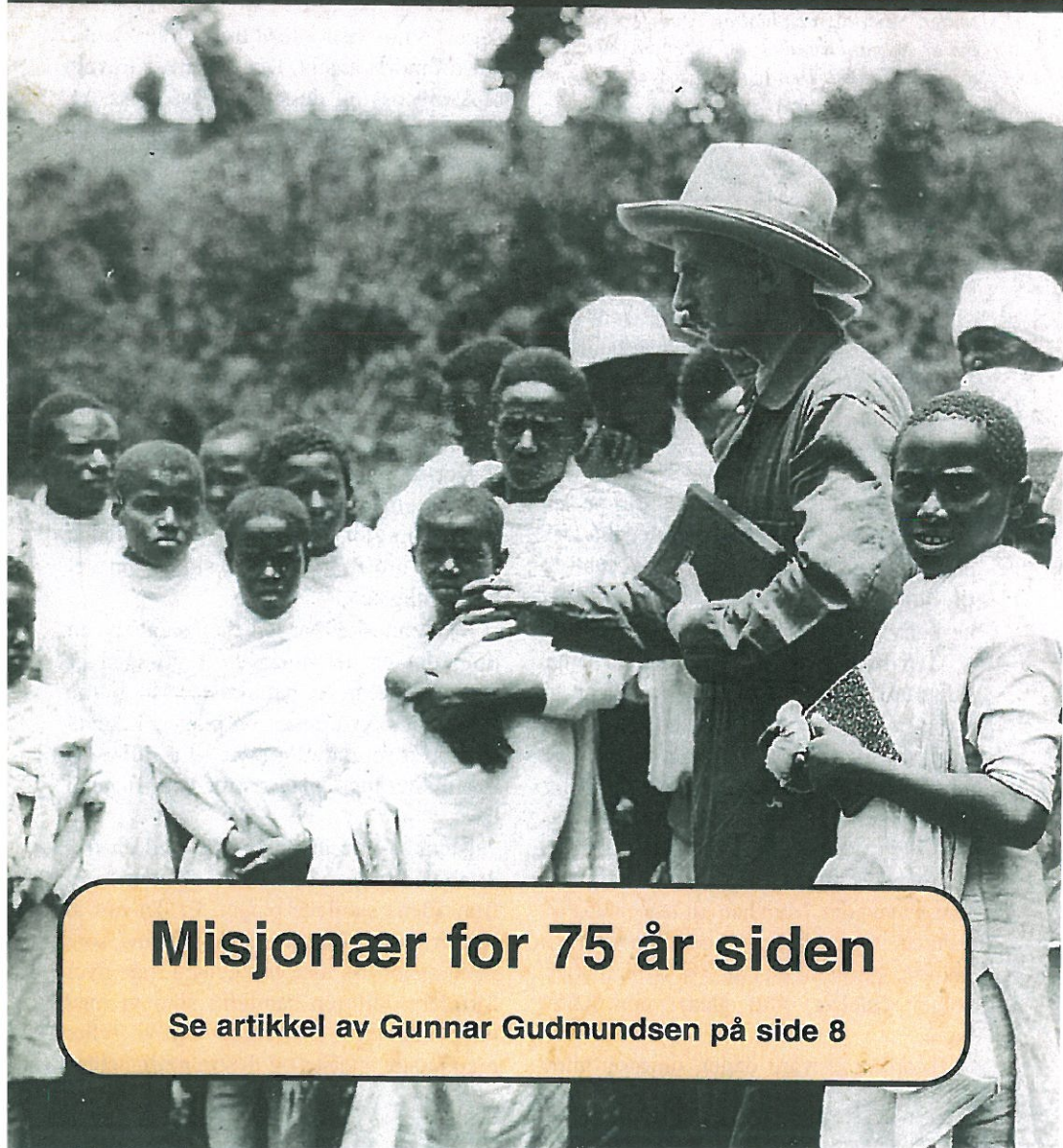

Aktiv Pensjonstid

Nr. 2 - 2. kvartal 2000 - 11. årgang

Misjonær for 75 år siden

Se artikkel av Gunnar Gudmundsen på side 8

LÆR OSS

å telle våre dager...

Dr. Harold Lie var gjennom mange år overlege ved Skogli Helse- og Rehabiliterings-senter. Samtidig var han en engasjert redaktør av Sunnhetsbladet, og skrev en mengde artikler i bladet. Denne gang skriver han om å ta vare på tiden vår.

"Lær oss å telle våre dager at vi kan få visdom i hjertet." Sal. 90,12.

Menneskelivet er som et puslespill. Ikke av de vanlige, som både barn og voksne kan more seg med.

De ligger der i en haug, biter i vill forvirring. Men dette er bare tilsynelatende. De gjemmer et bilde. Oppgaven er å få frem bildet. Og for å få frem bildet må man se nøye etter form, farge. Slurver man med dette, går det galt.

Hvordan er det med ditt og mitt puslespill? Vi må selv legge ned bit for bit. Det er det som er å leve. Bitene skal gi et bilde til slutt. Bildet av et meningsfullt menneskeliv.

Men hva er da disse bitene vi setter sammen? Jeg liker å tenke på dagene vi får som de biter som til slutt danner et bilde. Vi må ta bit for bit. Det nytter ikke å ta flere av gangen. Gud stykker vårt liv opp i dager for å gjøre det lettere for oss.

Vi kan ikke på en gang bære en ukes, en måneds eller et års byrder. Vi ville knuses ved det. Men han gir oss en dag av gangen. Og enhver av oss kan klare å komme gjennom en dag hva dens plikter, sorger, lidelser eller gleder enn måtte være.

Hvordan er våre dager, dine og mine

Av Harold Lie

dager? Vi merker alle at livet omkring oss har forandret ansikt. Det er blitt så travelt omkring oss og dessverre også i oss. Vi har fått så liten tid. I virkeligheten har vi alle den samme tid. Det er 24 timer i døgnet for oss alle. Spørsmålet er bare hvordan vi bruker disse timene. Det er nesten utrolig hva vi får tid til når det er noe vi gjerne vil.

Men det er en ting vi tar for liten tid til. Kanskje du og jeg har den samme feilen. Vi er redde for stillheten, redde for å være alene med våre tanker. Det må skje noe hele tiden.

Det er nok ikke først og fremst tid vi mangler, men den indre ro, den indre stillheten som gjør det mulig for oss å stenge verdens uro ute og samle sinnet om det nødvendigeste.

Vi mennesker har lett for å samle på en ting, det er bekymringer. I grunnen er dette merkelig. Av naturen er vi jo gjerne slik at vi skyr lidelser og plager. Likevel har vi en forunderlig evne til å samle på noe av det mest plagsomme som finnes i livet.

Menneskene går omkring med en tredobbel byrde: fortidens, nåtidens og fremtidens samlede plager. Er det rart at vi blir trette. Det finnes ingen ting som maktstjeler oss mer enn dette å ruge over fortidens feilgrep samtidig som vi med uro stirrer inn i en fremtid som vi fyller med bange anelser og dystre muligheter.

Mesteren sier: Vær ikke bekymret. Hver dag har nok med sin plage. Hvorfor trekker vi alt det tunge inn i nåtiden og begynner hver dag i skyggen av en dag som ennå ikke er kommet.

Vi skal leve denne dagen så lenge den varer og bare denne dagen og hvile gjennom natten til vi får den nye dagen.

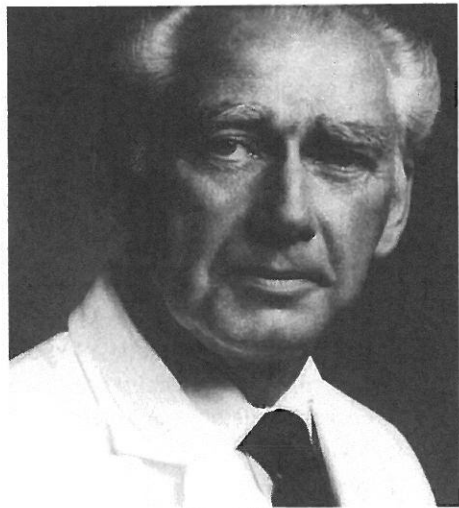
Hver dag kommer til oss med sine gaver. Men vi ødelegger dem ofte etter hvert som de kommer med alle våre bekymringer. Men vi har ikke råd til å ødelegge de som skulle gi vårt liv både innhold, styrke og mening. Vi ødelegger brikkene i puslespillet vårt.

Hver dag stiller oss overfor problemer og vanskeligheter. Vi må ta stilling til mange ting. Noen har et godt grep om dette å velge. De slår fort til der de tror seg på rett vei. Andre har en vis tendens til å gå utenom, skyve det fra seg, utsette. Kommer tid, kommer råd trøster de seg med. Men dette er farlig. Vi må lære å bruke dagen i dag. Vi har lett for å undervurdere de små tings betydning. Men husk at troskap i små ting er en stor ting.

Hver dag skulle vi utvikle oss som mennesker. Men vi blir aldri ferdig utdannet.

Og når vi måler oss med Jesu livsideal, må vi synke i kne. Vi føler sterkt at vi ikke strekker til. Men denne følelsen må ikke bli varig. Når det kristne budskapet har kunnet lyde helt til i dag, så er det fordi kristendommen er noe mer enn en moralsk utfordring. Det er det store ved kristendommen at den ikke bare stiller krav, den gir også kraft.

Over den kristne hviler løftet: Han som begynte den gode gjerning, han vil også fullføre den inntil Jesu Kristi dag. Dette er den dype erfaring som kristne opplever. De får kraft til livskampen. Derfor gir

Harold Lie

vi ikke opp. Tross all skrøpelighet går vi videre. Vandringsen kan bli vanskelig. Våre feiltrinn uten tall. Men vi ser fremover. Vi glemmer det som er bak. Vi opplever at som dagen er skal din styrke være.

Vi har lest om pilegrimene som sang på sin vei. Du og jeg er også en slags pilegrimer. Vår sang kan nok lyde forskjellig. I gledens timer får den sin lyse klang. Når sorger kommer, får tonene en annen karakter, den klinger mer i moll, den toner dypere, kan hende også noe skjelvende når tårene faller ned på strengene, men harmonien er der.

En dag blir den siste for oss alle. Da legges den siste biten på plass i vårt livs puslespill. Vi vet bare ikke når den dagen kommer. Godt er det nok også at vi ikke vet det.

Vi har ingen garanti for den umiddelbare fremtid. Men vi vet at nå har vi dagen. Ennå kan dagens bit av vårt livs puslespill gjøres så pen som mulig, så den riktig hever det endelige bildet. I morgen er det for sent å forandre biten for i dag. Det må gjøres nå.

Det er visdom i dette å telle sine dager.

Da Herren stilte stormen!

Av Gunvor Wollan

Emma Stange /f. Korsmo er snart 93 år og bor i Sandefjord. Hun har opplevd mye i sitt lange liv, men det er en opplevelse hun spesielt ønsker å dele med andre. En opplevelse som viser Guds kjærlighet og omsorg på en åpenbar måte.

Vi lar henne selv fortelle: "Ved Konferenskontoret i Tromsø, i år 1920 ble to av oss jentene bedt om å kolportere. Distrikter var Troms innland, Målselv, Nordreisa og Sørreisa. Vi måtte bruke Bardufoss postkontor for våre postsendinger til og fra.

Jeg gikk Bardudalen nedover til Målsnes og min venninne tok høgbygda i Målselv. Vi fikk noen få bestillinger hver. Vi måtte gå to ganger fram og tilbake for vi leverte også bøkene.

En av oss gikk til høyre og den andre til venstre og så møttes vi om kvelden. Vi bodde hos en hyggelig husmor. Neste morgen, etter å ha holdt andakt kom vi for å spise frokost. Da satt damen og gråt. Vi spurte om hun var syk. "Nei, svarte hun, jeg ble bare så glad da jeg oppdaget at jeg hadde fått to slike kjekke jenter på besøk. Jeg ble så rørt da jeg hørte at dere holdt andakt."

Hun hadde ikke så god råd så vi ga henne en Skumringsfortellingsbok som betaling før vi gikk. Før torsdagen måtte vi tilbake til Bardufoss for å rapportere salget til Forlaget.

Neste uke gikk vi til Brøstadbotnen. Der måtte vi to skille lag, for hun skulle gå i retning Harstad og jeg tok Brøstadbotnen.

Der bodde jeg hos en fiskerfamilie, kjekke folk, hele uken. Jeg sendte da også rapport fra postkontoret der til Forlaget. Tidligere hadde jeg vært på Dyrøya og fått bestillinger på tre stk. av boken: "Tidenes Vitnesbyrd" av L. Muderspach og flere skumringsfortellingsbøker. De bøkene brukte vi også som betaling for kost og losji.

På torsdagen fortalte jeg familien jeg bodde hos at jeg skulle over til Dyrøya dagen etterpå for å levere bøker. Det var uvær den dagen. Jeg hadde med meg en tung koffert og ryggsekk. Mennene, far og sønn fulgte meg ned til stranden, men de tvilte på at vi kunne dra over i det været. Bølgene sto høyt og det snødde kraftig. Den ene mannen sa: "Jeg drar ikke ut i dette været!" Jeg skjønnte at de nok hadde rett. Den ene av mennene sto og så nedover øya, på skumtoppene. Han sa igjen: "Jeg drar ikke over nå!"

Jeg sto og så på dem og plutselig falt disse ordene ut av munnen min: "Jesus, du som stilte stormen på Genesaretsjøen, hvis det er din sannhet jeg går med, så kan du stille stormen igjen!" Det ble helt stille på vannet og en av dem sa: "Nå er det ikke farlig å dra over!" Den andre sier: "Nedenfor blåser det kraftig, men her er det stille." Så satte de båten på vannet. De spurte om jeg var redd, men det var jeg ikke. De rodde meg over og satte meg på land. Jeg sto og ba for dem til de var kommet i land på andre siden.

Jeg skulle over en ås hvor det bare var

kjerrevei og nå var den også helt ned-
snødd. Da jeg fikk stampet meg opp på
åsen fikk jeg se en stue på nedsiden. Jeg
sa til Gud: "Har du ledet meg til dette
huset?" Jeg gikk ned dit og banket på og
ut kom en vennlig dame. Det var den
samme damen jeg hadde bodd hos da jeg
tok opp bestillingene. Jeg kom på huset
fra en annen kant derfor kjente jeg det
ikke igjen. "Men kjære barn," sa hun "er
du ute i dette været?" "Jeg er så full av
snø, jeg kan vel ikke komme inn?" "Jo,
kom inn," sa hun. Hun kledde av meg de
stive klærne og hang det opp til tørk. Det
side skjørtet mitt var helt stivt på den
nederste delen. Hun ga meg tørre klær.
Det følte så godt å bli tatt slik vare på.

Hennes datter som var Frelsesarme-
offiser skulle komme hjem med båten den
kvelden. Da hun kom hadde hun min
venninne med seg. Hun hadde truffet
henne på båten og hun kom for å møte
meg. Det var så kjekt å se henne igjen.

Jeg hadde enda noen bøker å levere.
Etter at rapporten var skrevet dro jeg til-
bake til huset. Der spiste vi middag.
Klokken syv om kvelden skulle nordgå-
ende hurtigrute gå. Vi reiste da til Narvik.
Pastor Skyllstad var pastor i Narvik. Jeg
fortalte ham om hvordan det hadde gått
og hva jeg hadde opplevd.

Det hadde vært en tid med strabaser,
men jeg hadde fått et minne å leve videre
på. Et minne for livet.

Prolog

*På et fjell i Galilea
ble en kongeordre gitt
Uten tvang og uten trusel –
uten løfte om profitt.
Til en ganske liten gruppe
kom de kongelige ord
Om å gå med gledens budskap
til en tårevættet jord.
Se, de skjønnte hva han mente,
og det skjedde som han bød
Hele verden skulle eie
sjelens lys og livets brød.*

*I en celle i et fengsel
bar hans kongeordre frukt
Og en frigjort fange tryglet:
Herre, la mitt liv bli brukt!
Tjenersinn kan Herren bruke
til et redskap for sin fred.
Store bunker med attester
kommer sjelden Herren ved.
Det som teller i hans riksplan,
er en kjærlighets visjon
Den som brenner for å tjene,
han er skikket for misjon.*

Er den rette tid forbi?

Av Ingvald Frantzen

Onsrud Misjonsskole ble "okkupert" av tyskerne i 1944, slik at den ikke fungerte som skole dette året. Men en klasse på 10 elever samlet seg i Trondheim med samme pensum der. Året etter var vår skole i full gang igjen på Jessheim.

De fleste av elevene der, som tenkte på misjon, hadde et eneste ønske, nemlig å bli skikket til å gjøre noe for vår neste til deres evige beste.

Det var ikke eksamenspapiret vi kjempet for, heller ikke levebrødet eller fortjenesten, men selve tjenesten for andre. Alt annet var underordnet, hvis bare Gud kunne bruke oss som sine medarbeidere. Den gang var Adventistsamfunnet på verdensbasis bare ca. 400,000 medlemmer, så hver ny sjel var dyrebar. Den gang var lørdag, altså sabbaten alminnelig arbeidsdag, og den som ikke kunne arbeide på dagen, mistet ofte sin jobb. Jeg var en av dem. Det store problem for de fleste var derfor å skaffe penger til neste skoleår. Det var ikke den gang som i dag, at en kunne få stipend og studielån. Nei, vi måtte selv ut og tjene til skoleoppholdet. Norsk Bokforlag ble redningen for de fleste, også for meg. Ved skoleårets slutt fikk vi en kort innføring i å selge bøker fra vårt eget forlag, og så var det å kaste seg ut i folkehavet, anbefale de kristne tidskrifter og bøker, og spare etter beste evne. Jeg trodde ikke mye på meg selv som selger, men Gud lot det lykkes. Randi, som senere ble min hustru, var i samme situasjon. Alt fra sin 14 års dag,

dro hun sammen med sin tvillingsøster ut i Ålesund by, og solgte bøker og sparte til hun kunne komme inn på misjonsskolen. Etter å ha trålet sin hjemby gjennom 6 ganger, og Molde 4 ganger, hadde de spart til første skoleår. Tenk på disse to unge jentene, og deres flid i så mange år, for å kunne komme til vår egen skole. Hva gjør de unge i dag?

I dag behøver de stort sett ikke gjøre noe som helst, for stat og kommune gir så store stipend at de er sorgfrie.

Vi må være glad for at vi har det slik, men på samme tid, går våre unge glipp av mange gode erfaringer, blant annet erfaringen å møte sin neste med frimodighet, på vegne av Guds.

Siste årskull på Onsrud, arrangerte møteserier i nabolaget, slik at elevene fikk opplæring både i praktisk forkynnelse og besøkstjeneste. Det var allerede blitt vanskelig å samle folk til møter, men noen kom, og vi fikk vår opplæring.

Etterpå fikk flere av elevene sitt kall til tjeneste både i Nord-Norge og på Vestlandet. Selv ble jeg kalt til tjeneste i Oslo, sammen med Alf Lohne. Det lyktes å samle mange mennesker, og vi erfarte at det sto 1.200 mennesker i kø, fra Det Nye Teater, nedover Kristian IV's gate og helt ned til Karl Johans gate hver uke i flere måneder. Adventbudskapet fenget tilhørerne, og den følgende våren ble 32 nye døpt og opptatt i menigheten. Kort tid etter ble ytterligere 2-3 døpt, slik at fruktene av forkynnelsen var gode den gang.

Jeg kan enda huske at da bror Lohne skulle fortelle meg om mine oppgaver som assistent, var han brydd da han skulle fortelle meg om min lønn for tjenesten. Han smilte forsiktig, og sa bare: "Din lønn blir så og så, det er ikke mye, men det er hva du får." Vi satte tæring etter næring, så det gikk bra. Denne virksomheten foregikk i 1950, kort etter krigen. Det manglet både mat og klær enda, så folk flest var nøysomme. Etterhvert som folk fikk alle timelige goder, fikk mammon overhånd, og kontakten med Gud og freden i hjertet ble forskjøvet. Folk flest fikk det travelt med det timelige, og i stedet for å søke Gud, kom mange til å si med landshøvdingen Felix: "En annen gang, når jeg får god tid, skal jeg kalle på deg." Felix fikk aldri bedre tid, for det står om ham at to år etter fikk han avløsning som landshøvding. Selv forsvant han ut av historien. Heldigvis er det noen få i enhver forsamling, som tar ordet til sitt hjerte, og bestemmer seg for å følge Jesus. De griper løftene i tro, og følger Lammets der det går. Den gang var det bare få medlemmer i Adventkirken på verdensbasis, mens det i

dag er ca. 11 millioner. Med Salmisten må vi si: "Av Herren er dette gjort, og det er underfullt i våre øyne."

I dag er Adventkirken representert i 205 land, har 6.000 skoler og universiteter, med 1 million elever, 42.000 menigheter, og 160 hospitaler og sanatorier, og et verdens vidt hjelpeprogram gjennom Adra, for millioner. Ja, det er i sannhet underfullt i våre øyne. "Kom snart Herre Jesus."

I dag er det stort sett stagnasjon i den evangeliske virksomhet i hele den vestlige verden. Konvensjonelle evangeliske kampanjer synes nytteløse. Folk flest er bare interessert i TV med sport og lettsindighet. Hvordan skal våre nye unge evangelister balansere avgang og tilgang på nye medlemmer til våre mange menigheter? Seminarer og brevskolene synes fortsatt å være to mulige sjelevinnere. De unge har en mektig oppgave, men de må bare ikke gi opp. Gud har lovet at Hans ord ikke skal vende tomt tilbake, men lykkelig utføre det Gud har bestemt. Jes 55,11. Må Gud velsigne alle som tror og virker i Guds vingård. Guds løfte er vårt alles håp.

DAGLIGT LIV I ETIOPIA

Av misjonær Gunnar Gudmundsen

Pastor Gunnar Gudmundsen var en uhyre fargerik misjonær i Etiopia. I 1920-årene levde han sammen med innfødte, røverhøvdinge, mennesker ved keiserens hoff, så vel som vanlige folk. Vi publiserer denne gang en artikkel han skrev for ca. 75 år siden. Form og stil er karakteristisk, og det han skriver må stå for hans egen regning. Han fortjener en biografisk presentasjon, men det får vi komme tilbake til ved en senere anledning.

Etiopia har flere ganger stått i forbindelse med de store kultursentrene, men har aldri formådd å heve sig til et virkelig kulturliv. Handelen er liten og primitiv. Industriell virksomhet etter våre begreper finnes ikke, med undtagelse av litt hjemmeindustri eller husflid. Akerbruket foregår idag på samme måte som for tre eller fire tusen år siden. Markene pløies med okser og treploger, og treskningen foregår også på den samme primitive måte som vi leser om i Mosebøkene. Hytter og husgeråd er av dårligste slags. Folket bor ennu i små runde gress- eller stenhytter, som innvendig er rappet med kogjødsele. Midt på gulvet er et lite ildsted, hvor hyttens familiefedre samles om aftenen og repeterer ettetavler og forteller sagn fra sagaens tid. Der kan de sitte hele aftenen med korslagte ben. Ølkruset går flittig på omgang og stimulerer snakkelysten. De vugger med

overkroppen og vrikker med helene inntil de tilslutt kommer likesom i en feberaktig ekstase som gjør dem urolige, opfarende og hissige. Ofte kan det ende med heftige sammenstøt, geværskudd og fryktelige slagsmål, så tropenattens stille og svalende ro sønderrives av hese skrål og ville krigshyl. Men hvis alt ender sømmelig og fredlig, kan en aften i deres hytter være både romantisk og gemyttlig. De muntre passiarer svaier fra et til et annet som skum på havbølgen fra noget så flyktig som flyveteknikk og fiskeavel til bråtebrenning og birøkt. Det knitrende bålflammetunger tegner med skjelvende hånd nogen blafrende gulrøde lysstriper på veggene. Unger, høns, gjeter, får og esler danser om hverandre i tusmørket. De snubler, støier, skriker og fleiper. De nakne legemer svinger sig i glansen av det glitrende bål som funklende grågule og mørkebrune sommerfugler.

Mange ganger kan hyttens indre stinke uhyggelig av skarn, sved og ildeluktende utflod fra gamle tropesår. Nogen av barna lider av øiensykdommer. Enkelte av dem er helt, andre kun delvis blinde. Materien rinder nedover kinnene. Store ansamlinger av fete, sorte fluer legger sine egg i den tørre, stivnede puss og drikker sig utørst på vesken fra de sytende og sivende tårkjertler.

Nesten alle barn går nakne til omkring

Gunnar Gudmundsen

tolvårsalderen, men de eldre har vevet sig klær av bomullsgarn som deres flittige kvinner har spunnet på tein. Mennene har et bokselignende plagg som de binder fast om livet og utenpå et slags skjorteskjørt som når nesten ned til knærne. Kvinnene bærer en vid folderik kjole, ofte utstaffert med fantastiske broderier i skrikende røtt, blått og gult. Felles for begge kjønn er den dunbløte ullne sjamma, som de i mange fasonger slenger over kroppen, og en sort barnus som benyttes både til regnslag og kappe. På føttene brukes sandaler av dem som har råd til å anskaffe sig sådanne, men de aller fleste går aldeles barbert. Møbler og spisestell finnes i almindelighet ikke i deres huser. De eneste som synes å interessere sig for møbler, er gallafolket. De kan være ganske flinke til å lage både tretaburetter og små runde bord. Ellers er det blandt amharafolket bare dem som i den senere tid er kommet litt i forbindelse med vestens kulturfolk, som interesserer sig for husgeråd. Ute i landet finnes ikke sådant. Maten skovler de i sig med fingrene, sittende på huk på gulvet eller i beste fall med en ganske liten knubb eller sten under sig. Kjøttet spises ofte rått, og de andre retter er for øvrig meget enkle, men

lite smakfulle for en europeer, da de alltid er sammenblandet med en utrolig mengde krydderier, især pepper. Uten pepper kan de innfødte ikke spise. Selv når de spiser tørt brød, må de strø pepper på, omtrent som vi bruker sukker. Til drikk benyttes "Tedj" og "Talla", et slags øl som er tillaget av honning og kornsorter. Ganske ferskt kan dette øl være både leskende og nærende, men når det får stå og gjære en tid, blir det ofte sterkt berusende, særlig hvis det tilsettes visse stimulerende urter som ofte vokser i tropene.

Fester

Til alle store festligheter henger de på sig mange forskjellige kledningsstykker av besynderlige fasonger med foler og fliger og utstyrt med løvemanker, langullet fåreskinn, eller brodert i alle regnbuens farver. De som har muldyr eller hester, rider gjennom byene med trommer og dans og underlige geberder. Hvis det er høierestående personer, går det gjerne noen slaver i spissen med lange lurur eller bambusfløiter som de piner ut nogen jammerlige toner av. For å skjule ridedyrets skrøpeligheter henger de over det et teppe i brogede farver, ofte utstyrt med kniplinger, kvaster og frynser svarende til rytterens rikdom, anseelse og makt.

Den 11. september har de sin nyttårsfest, og 2 uker senere (27. september) feires "Meskel", korsets fest, til minne om den dag da St. Helena fant Kristi kors. Meskel er den største og mest anerkjente av alle de årlige høitider i Etiopia. På en slik dag stimler det av brokede folkemasser over alle veier i de større byer. Fra den tidligste morgenstund av flyter en jevn strøm av folk ut til en stor slette i byens utkant, hvor festlighetene skal høitideligholdes. Midt på sletten er opstillet et stort

blomstersmykket bål omviklet av de nasjonale farver, og med et blomsterkors vaiende på toppen av en høi stang ovenover bålet. Under en rikt kolorert paviljong sitter provinshøvdingen, biskopen og de fornemste aristokrater. Et par av de øverste prester synger en kort messe, hvorefter en stor opslått bibel, håndskrevet på solid fintgarvet gjeteskin, blir båret rundt av en sølv- og gullsmykket diakon. Biskopen kysser først bibelen på begge sider, hvorefter den sendes over til høvdingen og bæres så videre til alle de fornemme som er til stede. Når bibelen har passert hele rekken av øverster, blir den av biskopen og nogen høitstående geistlige ført i en vakker prosesjon ned til det store bål. Sakte og verdig marsjerer de syv ganger rundt bålet under uavladelig sang og messelesning. Så snart biskopen er ferdig med den syvende runde og har velsignet bålet, reiser høvdingen sig og går med sitt følge to eller tre ganger omkring, hvorefter bålet settes i brand, og alle soldater kappes nu om å stikke sine geværer og sverd inn i ilden eller i asken for å hellige dem til seierrik fremrykning. Som alle andre primitive folk er også etiopierne meget overtroiske og svermer for alt som er mystisk og overnaturlig.

Samtidig med meskelfestlighetene har høvdingen sin årlige tropperevy. Masser av folk defilerer forbi hans telt og hopper danser, skriker og kappriker og får i stand en øredøvende støy, som mange ganger er helt uhyggelig å høre på. Etter revyen følger alle våbenføre menn med høvdingen til hans residens, hvor de blir rikelig traktert med rått kjøtt. De større høvdinger kan ved sådanne anledninger slakte hundretals av okser. Mindre dyr serveres hele, men de større deles i fire eller seks deler og bæres av slavene på lange stenger inn

til de grådige soldater, og de fortærer den ene rå okse efter den annen som man kaster et lam i en løvehule. Dagen derpå føler de sig uvel, og to tre uker senere kommer de til misjonsstasjonen med maven full av orm.

Denne overvettes kjøttspising ved alle festlige anledninger kommer for en stor del av at foran hver høitid går en lenger fasteperiode. I den tid må de ikke smake hverken kjøtt, smør eller egg og heller ikke drikke melk, men øl og brennevin kan de drikke så meget de vil av, og det gjør de også. Så snart festen er over, samles alle landsbyens menn tidlig om morgenen, gjerne ved tre-fire-tiden og lykkønsker hverandre med at Gud har løst fastens bidsel av deres munn. De stakkars dyr som er utsett til offere og fetet for anledningen bringes utenfor og stikkes ned i den treenige Guds navn, og så snart blodet har rendt av dyret begynner de å skjære biter av det varme kjøtt og spiser det rått. Det er forferdelig å gå gjennom byen en slik morgen og høre alle disse arme dyrs stønn og jammerskrik. Mennesket, skapningens krone og herre, er blitt det grusomste av alle de fryktelige rovdyr denne verden har fostret.

Til minne om Jesu dåp feires årlig en stor høitid kalt "Temket". Da blir "Tabot", en fremstilling av paktens ark, som må finnes i enhver etiopisk kirke båret ut. Uten "Tabot" blir en kirke ikke anerkjent som et gudshus, likegyldig hvor bra den ellers kan være. Det hender derfor ikke sjelden når en ny kirke bygges, at prestene eller diakonene stjeler en "Tabot" fra en annen kirke, for å slippe å kjøpe eller lage en ny. Ved store festlige anledninger blir denne "Tabot" ført som i et triumftog av prester, høvdinger og soldater ut til det sted hvor ceremonien skal foregå.

Prestene drager i høitidelig prosesjon foran. Der er et virvar av glinsende farver fra de sterkt kulørte kjoler, sølvbroderte parasoller og gullbeslåtte faner og kors. Diakonene slår på sine trommer, prestene svinger sine bønnestaver i luften og opfører en religiøs dans i takt med trommene, bjellene og symblene. Kvinnene som står langs veiene, jubler sine "el-el-el-ta" eller gledeshyl, og alle, både små og store, bøier sine knær og faller til jorden for den i deres øine så hellige og mektige "Tabot". Ved "Temket" bringes den ikke tilbake til kirken før neste dag. Så snart den kommer frem til festskueplassen, blir den av prestene og ceremonimesteren ført inn i et der-til bestemt telt, og diakoner og prester synger og danser rundt omkring den hele natten. Nogen mener at denne ceremoni skriver sig fra Davids dans foran arken, da den blev ført fra Kirjat-Jearim til Jerusalem. (2. Sam. 6, 1-22)

Tidlig om morgenen den påfølgende dag møter alle høierestående høvdinger og embedsmenn op i stort antall. En mengde ledsagere strømmer omkring dem. Der er trengsel, der er jubel og geværskudd og støi. Embedsmennenes gullbroderne silke- og fløielskapper glitrer og tindrer i

det strålende solskinn og bidrar ikke minst til å sette et festlig preg på hele ceremonien.

Prestene som har vært i aktivitet med rituelle øvelser hele natten, stemmer nu i for fullt alvor. De svinger røkelsekarene over vanddammen, leser messer, danser, trommer, spiller og synger til de alle kommer i ekstase. Når stemningen er på det høieste, tar den øverste prest et fat av det vann som gjennom messelesning og sang er blitt velsignet, og stenker det med visse ceremonier ut over de øverste høvdinger først og derefter på de omkringstående ledsagere. Hele folkemassen trenger sig derpå frem til kilden, og prestene skvetter det innvidde vann til høire og venstre over alle som kommer nær uten hensyn til hvem det rammer enten det er mennesker eller dyr. De fattige som ikke har formådd å trenge sig frem mens høitidelighetene stod på smyer sig frem til den hellige kilde, når massen trekker sig tilbake, og de øser over sig et anseelig kvantum av det innvidde vann så nogen av dem ser ut som de skulde ha vært utsatt for sterkt regnvær.

Fasega eller paaskefesten er også en av de store årlige høitider med prestedans, messelesning, slaktning, drikk, råkjøttspisning, stønnende dyr og jublende kvinner. Påsken så vel som julefesten kommer omtrent to uker senere enn vår, men motivene for disse festligheter er de samme. Ved siden av disse store høitider har de en rekke andre helligdager til ære for visse helgener og store menn. Alt i alt har de ca. 300 festdager i året. Av disse er 200 påbudte og 100 valgfrie. De som har månedslønn holder meget samvittighetsfullt alle sammen. Det bør merkes dog at en festdag i Etiopia er ikke det samme som en helligdag her hjemme.

T. S. Valen (1888-1977)

En stridsmann i Guds verk

Av Sverre Valen

Min far huskes best av de fleste som T. S. Valen. Hans fulle navn var Tor Sveinungsen Valen, og han ble født i Sauherad i Telemark. Foreldrene var Sveinung N. Valen og Anne Valen, begge sterke personligheter, som øvde god innflytelse på barna. Far måtte bære den store sorg å miste sin mor allerede da han var 7 år gammel. Faren var utdannet offiser i forsvarret. Ellers jobbet han som bonde i tillegg til at han var bygdas trygdekasserer.

Den unge Tor lærte tidlig å ta ansvar, og på mange måter måtte han greie seg selv. Fra han var svært liten gjette han buskapen langt hjemmefra, og når han gikk slik alene, grublet den unge hyrden på livets mysterier. Troen på Gud fikk han gjennom personlige opplevelser. Siden kunne han fortelle mange spennende erfaringer fra gjeter tiden. Det var lange dager og tidlig opp, og den vesle karen ble søvnløs. En gang i åtteårsalderen sovnet han fra dyrene. Da han våknet var buskapen sporeløst forsvunnet. Fortvilelsen var stor, for han kunne jo ikke komme tomhendt hjem. Tor lokket og ropte på dyrene, men de var og ble borte. Til slutt falt han på kne og tryglet Gud om hjelp. "Gud, hvis du sender dyra tilbake til meg, skal jeg tjene deg

resten av livet!" ba han. Ikke før hadde han reist seg opp, så kom hele flokken ruslende.

Fra skoledagene forteller fars kamerater at han var den mest "dugandes" i klassen. Skolen var fådelt, slik at to og tre klassetrinn var sammen i skolestua. I regning var pjokken særlig skarpskodd og fulgte lett med i pensum for de høyere klassene. I tillegg var han utstyrt med en usedvanlig god hukommelse og var dessuten litt av en "bokorm". Dette gjorde at han ble meget kunnskapsrik.

Som så mange andre, ble far grepet av "Amerikafeberen", og bare 18 år gammel dro han over "dammen" for å søke lykken. Liten av vekst som han var, så han ut som en guttunge. En gang han skulle inn på en biljardklubb "over there", ble han nektet adgang. Stedet var ikke tillatt for mindreårige. Da svarte far: "Jeg har nok en mindreårig hjemme, jeg." Tidlig i tjuetårene hadde han giftet seg med Miss Fulton, som var lærer. De hadde et godt ekteskap, men opplevde flere tragiske hendelser. Far drev en skysstasjon, som lå rett ved jernbanen. Av gnister fra toget ble eiendommen hans antent, og alt han eide gikk opp i flammer, både hus og staller, innbo og sju prektige hester. De to unge mennes-

kene sto igjen med tomme hender. Ikke lenge etter skjedde noe enda mere trist. Hans elskede kone døde i barselseng. Gutten som ble født, Jessie, kom til å vokse opp hos sin mormor. Denne sønnen hadde far god kontakt med hele livet igjennom. Ved en konsertturné jeg hadde med Sandefjord Jentekor til USA i 1973, var far med. Han ble utrolig populær blant korjentene. 85 år gammel svømte og stupte han som en sprelsk fisk i vannet. Valen var i sitt rette element. Den aller største opplevelsen på denne turen var at min halvbror, Jessie Valen, møtte opp til en TV-konsert i Sacramento. Det ble et stevnemøte jeg aldri vil glemme.

Etter de vonde opplevelsene far hadde i USA, reiste han hjem til Norge. Han var fremdeles ung og hadde vilje og lyst til å starte på nytt. I Bø i Telemark traff han henne som skulle bli min mor, Guri Fossheim. Sammen hadde de et 56 år langt og trofast ekteskap, til døden skilte dem ad. Jeg hadde aldri sett far gråte, men da mor trakk sitt siste åndedrag, brast han i gråt. Jeg ønsker å møte dem begge i Guds rike.

Foreldrene mine bodde den første tiden på Rjukan. Der var far med på å bygge kraftstasjonen. Han hadde en sterk religiøs legning, og i denne tiden kom han til å tenke alvorlig over det løftet han, som liten gjetergutt; hadde gitt til Gud. Han leste oftere og oftere i Bibelen. Den merkelige boken, Johannes Åpenbaring, var særlig fascinerende, og han undret seg over hva "Dyrets merke" kunne bety. Ved en tilfældighet kom han i kontakt med en tidligere adventist, som fortalte hva de lærte. Far ønsket å vite mer og ble grepet av budskapet gjennom en frafallen adventist. I mange år hadde han søkt etter "sannheten". Straks han fikk lys om sab-

T. S. Valen

baten, sa han til mor: "Til lørdag skal vi holde Herrens sabbat." Far var rask til å oppfatte og tok hurtig konsekvensene av sin forståelse. Med mor gikk det ennå to år før hun tok sin beslutning.

Far begynte snart å kolportere, og han hadde stor suksess. Bare i Skien og Gjerpen solgte han ca. 1200 eksemplarer av Erik Arnesens bok, "Et blick på vår tid". Ved siden av kolportasjen holdt han møter i hjemmene. Budskapet hadde virkelig tent ham, og han oppsøkte sine slektninger i Sauherad, dessverre uten resultat i denne omgang. Folk lurte derimot på hva det hadde gått av den unge og begavede Tor Valen. Mange hadde tenkt han ville nå langt innen politikken, kanskje en kommende stortingsmann?

Adventistsamfunnets ledelse la merke til den iherdige kolportøren, som tenkte mer på å forkynne evangeliet enn på økonomisk vinning. T. S. Valen ble "læregutt" hos Chr. Tobiassen, som var en dyktig mester og en likandes kar. I min fars øyne var Tobiassen helt unik som predi-

kant. Han kombinerte en klar, logisk og evangelisk forkynnelse og hadde alt. Nå var det imidlertid slik at Tobiassen mente at bibelarbeideren blant annet skulle bære predikantens koffert. Dette ble far lei av, og en gang utbrøt han: "Søster White sier at predikantene skal bære koffertene sine sjøl!" Han var nok ikke alltid like diplomatisk og kunne si tydelig fra. Et annet eksempel på dette var da far ble sendt ut som prøvepredikant og var virkelig fremgangsrik. Ledelsen la planer for at de tre mest lovende unge predikantene skulle ordineres, nemlig Tilgren, Jordal og Valen. Unionsformannen, bror Raft, mente imidlertid at Valen nok burde vente ennå et år. Far spurte Raft hvorfor han mente som han gjorde. Svaret var at Valen ikke kunne godt nok norsk. (Han talte telemarksdialekt.) Da svarte far ganske kraftig: "Det er ikke bror Raft, som er dansk, kompetent til å uttale seg om." Dette var igjen typisk min far. Kort tid etter ble han likevel ordinert og startet virksomhet på Rjukan, hvor han hadde en stor vennekrets. Resultatet ble tre dyrebare sjeler, som tok imot "sannheten". Dåpen foregikk like nedenfor Rjukanfossen, hvor ca. 3000 mennesker var samlet. Dåpen ble stort avertert, og pressen fulgt opp. Far satte aldri sitt lys under en skjeppe, men i staken så det kunne lyse for alle.

På Rjukan bodde foreldrene mine i et hus som hadde dårlig rykte på folkemunnene. En mann hadde hengt seg der. Folk sa til mor at de ikke skjønnte hvordan hun torde å bo der. Mor svarte tørt: "Jeg er mer redd for dem som ikke har hengt seg." Hun var av de stille i landet, men skarp i replikken.

Over alt hvor min far hadde virksomhet ble det "bølger" og noen steder sterk mot-

stand. Ved siden av prekegjerningen, var han en aktiv og dyktig skribent. Han hadde utallige artikler om bibelske emner i aviser og tidsskrifter. Bibelens skapelsesberetning kontra evolusjon var han spesielt opptatt av. En tid reiste han på turné med ateisten Anatol Heinz. De to debatterte emnet på folke/kirkeakademier i flere byer. Utfordringer som dette var noe far likte.

Tidlig i sin predikantgjerning ble far sendt til Finnmark for å gjøre et banebrytende arbeid blant samene. Denne folkegruppen i landet vårt var stort sett "upløyd mark", når det gjaldt adventbudskapet. Far lærte seg nok samisk til å holde bibellesninger på språket. Etter et års tid fikk han kall fra ledelsen om å holde virksomhet i en større by sørpå. Dette ble han bedrøvet over. Han ønsket egentlig å videreføre det som kunne ha blitt et pionerarbeid blant samene. Skulle noen makte denne oppgaven, føler jeg at det måtte være min far. Han var sterk både fysisk og psykisk, en uredde person med pågangsmot.

Forkynnelsen til T. S. Valen var logisk og klar, inntrengende og alvorlig. Han holdt Bibelen i hånden og talte med myndighet og varme som grep tilhørerne. Flere timer daglig gikk han fra hus til hus

med Tidens Tale og innbød til møtene. På den måten kom han i kontakt med utallige mennesker. Far kom ofte i rampelyset fordi forkynnelsen hans vakte oppsikt. Det skjedde f.eks. i Drammen i 1936, da 70 mennesker ble døpt som resultat av to års virksomhet. Motstanden i byen var så stor at en person uttalte: "Pastor Valen skulle vært brent på Bragernes torg!" På denne tiden skrev en tidligere SDA-predikantspire en traktat: "Adventismen avslørt." Han holdt også et møte i Drammen turnhall over samme tema. Salen var overfylt. Etter foredraget ba far om ordet, men ble nektet. Da opplyste han med hevet røst: "Da innbyr jeg denne forsamling til svarmøte her i turnhallen. Følg med i avisene."

Som 11-åring ble jeg så grepet av forkynnelsen i ovennevnte virksomhet, at jeg ba inderlig om å få bli døpt. Møtene var preget av inntrengende appeller om overgivelse til Gud. Jesus ble opphøyet og gripende fremstilt som verdens eneste håp, og Den Hellige Ånds kraft virket sterkt på meg gjennom Bibelens budskap. Når vi gikk hjem, sa jeg ofte til far: "I kveld var det et godt møte, pappa!" Til og fra møtene var det min oppgave å bære illustrasjonsrullene. Det var jeg stolt av.

Flere av SDA-samfunnets fremste forkynnere fikk opplæring av far. Blant disse var Leif Kr. Tobiassen, Magdalon Lind og Alf Lohne. Samtidig som de assisterte ved de store møteseriene, fikk de prøve seg med mindre virksomheter. Jeg kan huske at Tobiassen, etter flere års studier i USA, sa til far: "Den beste undervisningen jeg har fått er av deg, bror Valen. Du lærte meg hvordan Adventbudskapet skal forkynnes." Jeg skulle ønske det var ressurser i dag til å gi alle unge pastorer like grundig opplæring. Det er ikke nok med en teoretisk teologisk utdanning. Uten marg

og kraft i seg blir forkynnelsen vag.

I Oslo holdt overlege Carl Ottosen foredrag om "vegetarismen". Etter å ha lyttet til dette, reiste far seg og utbrøt: "Fra i dag er jeg vegetarianer!" Han ble tent av helsebudskapet, og denne hendelsen illustrerer igjen hvilken begeistringens og handlingens mann han var. I alle møteserier etter dette la han inn helseforedrag, som ofte ble gjengitt i avisene. Det fortelles at etter et slikt møte, var forretningene i den aktuelle byen hurtig utsolgt på erter, bønner og linser.

Striden mellom Schjelderup og Hallesby husker jeg svært godt. I den forbindelse ba far SDA-ledelsen om å få holde et foredrag i Universitetets Aula over temaet "Hva og hvor er helvete?" Svaret han fikk var at vi heller burde ligge lavt i terrenget. Dette var ikke fars stil, og han deltok flittig i den pågående debatten om emnet både i Aftenposten og Dagbladet.

På russeplakatene figurerte også far ganske ofte, både i ord og svære tegninger. Jeg husker spesielt "Valen med de sju hoder og ti horn!" og "Det er ikke godt å gjøre Valen til laks!"

Far elsket de danske salmedikterne, spesielt Brorson, men satte også stor pris på de norske, Landstad og Blix. En bønnens mann var han. Det ble aldri forsømt å holde andakt i hjemmet vårt. Jeg opplevde det slik at far virkelig praktiserte sin kristendom. Han hadde en spesiell byrde for samfunnets ulykkelige, og dem tok han seg av. Bjørnsons "Elsk din neste du kristensjel, tred ham ikke med jernskodd hel, ligger han enn i støvet. Alt som lever er underlagt kjærlighetens gjenskapermakt, bliver den bare prøvet," uttrykker tanker min far levde etter.

Fortsettes i neste nummer.

Gudstjeneste i støpeskjeen

Reidun Norlemann Endresen

"Stillstand er tilbakegang", sier et gammelt ord. Ser vi oss tilbake, vil vi fort oppdage at gudstjenesten er i forandring, en forandring som er merkbar for mange.

Og det skulle i henhold til vårt gamle ovennevnte ord tilsi at vi er i fremgang. Mange er ikke helt enige i det. Det stilles spørsmål om hvor veien går. Utfordringene er mange, og vi kaster ut en del spørsmål vi kanskje bør tenke over: Hvem skal bestemme gudstjenestens innhold og form? Er det pastoren, menighetsstyret, andre med sterke meninger, eller menigheten som helhet? Skal gudstjenesten være vår "høymesse" som ivaretar stil og tradisjon i sin form, en "hellig tid", der vi er stille for Herren og sitter og tar imot og får påfyll på batteriene for neste ukes innsats?

Må "alle" få "sitt" i løpet av gudstjenesten: barn, unge, unge voksne, eldre? Hvordan bør de forskjellige arbeidsgrupper profilere seg under gudstjenesten, - og bør eller må de det? Da kan vi få sanggudstjeneste, barnegudstjeneste, vitnegudstjeneste og forbønnsgudstjeneste, - alt på en gang i løpet av et par formiddagstimer, noe som kan bli temmelig hektisk, - og hvor blir det av prekenen? Spør noen.

Kan vi tenke oss å utvide "kirketiden" og bruke hele sabbatsdagen og den flotte

kirken vår til tilbedelse, lovsang og nødvendig sosialt samvær? Hva med ungdomsgudstjeneste en gang i måneden, - eller lovsangsgudstjeneste, eller vitne- og bønnetjeneste? Trenger barna enda en fortelling etter fortellingene i barnesabbatskolen? Eller synes vi bare det er kjekt å se dem der oppe og høre barnefortelling for voksne? Hvor lang skal gudstjenesten være? Sitter vi på nåler etter at klokka har passert tolv og lengter hjem etter kjøtt- eller vegetargrytene?

Det kan se ut som om vi adventister er redde for å gå i kirken utenom de "hellige timer" fra ti til tolv på sabbats formiddag. Trenger vi en holdningsendring her? Skal vi synge fra sangbøker eller la mer eller mindre fullkommen teknikk være det "normale", og skal vi hele tiden lære nye sanger på gudstjenesten? Spørsmålene er legio. Men det heter jo at en dåre kan spørre mer enn ti vise kan svare, og kanskje er det noe i det.

Det er to fakta vi må se i øynene: Gudstjenesten er i forandring, og det er de nye generasjoner som er fremtiden. Det er tydelig at mange er opptatt av det. Kanskje har du også synspunkter, ja til og med gode forslag å komme med? Skriv til oss! La oss få høre din mening og dine fremtidsvisjoner!

AKERSGATENS PERLE

- ET HJERTESUKK

Takk til redaksjonen for et spennende blad med historier og oppmuntringer til oss alle; det er få ting som tenner adventilden i meg mer enn beretninger om Guds ledelse i tiden som ligger bak. Jeg leser bladet med interesse når det kommer, og ønsker redaksjonen lykke til videre framover.

Det har imidlertid kommet noen uheldige kommentarer fra tid til annen i bladet, spesielt vedr. Akersgaten 74, og jeg ber om spalteplass for å klargjøre noe som etter mitt skjønn kom særdeles uheldig ut i nr. 1, 2001. Baksiden bærer overskriften "Akersgatens Perle", og er ikke signert, hvilket vanligvis betyr at stoffet er redaktørens produkt og/eller ansvar.

Etter å ha kommentert "74" og dens symbolverdi og de "mange virksomhetsgrener" som har vært knyttet til denne bygningen sies det: "Kvinner og menn med innflytelse har i nær fortid flyttet det aller meste av miljøet i Akersgata 74 til Hole kommune på Ringerike."

De tre organisasjonene/bedriftene som har flyttet til Vik Senter nær Tyrifjord Videregående Skole er: Den norske union (DNU), Norsk Bibelinstitut (NBI) og Norsk Bokforlag (NBF).

Den norske union flyttet midlertidig inn i "74" i påvente av lokalisering utenfor Oslo. Det unionsstyret som flyttet DNU til Vik var det samme som flyttet DNU inn i Akersgaten 74!

Vi flyttet ingen aktiviteter ut som vi ikke selv hadde flyttet inn! NBF ble derimot flyttet ut av "74" av Vestnordisk Union mens nåværende redaktør av Aktiv Pensjonstid var styremedlem av det beslutende organ, nemlig unionsstyret, og han var iflg. protokollen selv til stede ved styremøtene der flytting ble drøftet og vedtatt (VNU 18/12/76 og 51/25/77). Det var også Vestnordisk union som fant det nødvendig å avslutte den gamle Kurbad-tradisjo-

nen med pasientrom i de ulike etasjene, det var ikke lenger lønnsomt. Hovedaktivitetene i "74" var altså nedlagt eller flyttet ut allerede av Vestnordisk union, og må derfor ikke tilskrives styret eller ledelsen av Den norske union som ble opprettet først i 1992.

I dag er det full aktivitet i gården. Den restaureres utvendig og innvendig, og framstår etter hvert igjen som "Akersgatens Perle." 1. etasje blir et evangelisk senter med ulike møtelokaler og plass for spesielle aktiviteter. De øvrige etasjene fylles bl.a. av fysikalsk institutt, legesenter, helseinstitutt – og ikke minst unge mennesker som går ut og inn fordi de har sitt bosted der i studietiden. De er menighetens framtid og sannsynligvis like viktige som pasientene som tidligere bebodde rommene.

Jeg tar intet oppgjør med beslutningene VNU fattet da NBF flyttet ut og man nedla sengeplassene i "74". De var smertefulle, men likevel nødvendige justeringer for å møte en ny tid. Det bør bare ikke henge igjen et inntrykk av at Den norske union "tømte bygningen" for alt våre pionerer hadde flyttet inn, - vi flyttet ingen ting ut som vi ikke selv hadde flyttet inn! Vi tok initiativ til å få den gamle ærverdige bygningen pusset opp og la det økonomiske grunnlaget for at dette kunne skje. Bygningen er i dag full av aktiviteter, og flere kan – og vil - komme når 1. etasje er ferdig oppusset. Det er min bønn og mitt ønske at den fortsatt må være et positivt innslag i bybildet og menighetslivet! Jeg deler redaktørens glød og begeistring for potensialet i "74"!

Lykke til fortsatt med bladet, og takk for at jeg fikk oppta litt spalteplass denne gangen.

Med vennlig adventhilsen

Roger Robertsen

Leder av Den norske union 1992-2000.

Det var høsten 1948

Av Gunnar Holanger

Tannlege Gunnar Holanger skriver om sin erfaring som ung SDA-student. Den gangen var det ikke alltid så enkelt for unge adventister å skaffe seg utdanning.

Endelig syntes jeg framtida så forholdsvis lys ut. Helt siden krigen sluttet hadde jeg stått i kø sammen med mange, mange andre som ventet på å komme i gang med en utdanning. Brevet var kommet. Jeg var opptatt ved Norges Tannlegehøyskole.

De første ukene skulle komme til å arte seg litt annerledes enn jeg hadde tenkt meg. Det var seks dagers arbeidsuke den gangen. Som jeg var vant til når jeg begynte på en ny skole eller i en ny klasse, ga jeg straks beskjed om at jeg var Syvendedags-adventist og måtte få fri fra undervisningen på sabbaten. Sekretariatet noterte seg dette, og alt syntes greit.

En formiddag mens jeg satt på laboratoriet og gjorde mine første famlende forsøk på å modellere en naturtro tann, ringte hustelefonen. Rektor ville snakke med meg. Han så veldig alvorlig og høytidelig ut da jeg trådte inn til audiensen. Det var kommet ham for øre at jeg ikke ville møte til undervisning på lørdager. Det var fullstendig utenkelig å gi tillatelse til noe slikt, sa han. "Så stor rift som det er om studieplassene i dag, må jeg be Dem delta i hele undervisningen eller stille Deres plass til rådighet for en som kan nyttiggjøre seg den bedre", var hans avskjedsord.

Det var en tung stund. Jeg ba til Gud om at det måtte finnes en løsning. Saken

skulle opp i professorrådet, og gang på gang ble jeg kalt opp på rektors kontor de nærmeste dagene. Rektor hadde en spesiell forelesning hver lørdag morgen, og han gjorde det klart at hvis jeg ikke møtte opp, ville jeg ikke kunne regne med å få eksamen.

En morgen sto jeg foran rektor igjen. Da grep han plutselig telefonen og ringte til konferenskontoret i Akersgt. 74. "Jeg har en student her som ikke vil møte til undervisning på lørdager. Er det virkelig slik at han vil bli utelukket fra Deres menighet om han overværer min forelesning en time lørdag morgen?", hørte jeg ham si. Hva som ble sagt i den andre enden, kunne jeg jo ikke kontrollere, men det endte med at rektor la røret på med voldsom kraft og sa: "Nå har jeg det fra Deres egen pastor. De vil ikke bli utelukket!"

Nokså slukøret vandret jeg tilbake til laboratoriet. I ettertid skjønnte jeg jo at vår kjære menighetspastor bare hadde fremholdt at det var ethvert menneskes samvittighet overfor Gud som teller, og at det derfor måtte bli min personlige sak å ta avgjørelsen. Senere gjorde også konferensformannen en henvendelse til Departementet i saken, men der hevdet man at rektor hadde siste ord. Professorrådsmøtet nærmet seg. Hva ville Gud gjøre med dette?

En medstudent, som var formann i studenterfamfunnet, og en av lærerne ved høyskolen, en tannlege som også behand-

let barna ved menighetsskolen vår i Oslo, hadde begynt å interessere seg for min situasjon. De forlangte rett og slett å få være tilstede ved møtet i professorrådet når saken skulle opp, fordi de mente det var uhørt at noen skulle kunne utelukkes fra et offentlig studium på grunn av religiøs overbevisning. Dette ante jeg ingen ting om, og ventet bare i spenning og uvisshet.

Neste gang jeg møtte rektor, var det han som kom til meg. Han bar en tykk lærebok under armen og fortalte meg at om jeg leste den, skulle jeg slippe å møte til hans forelesninger. Jeg trodde nesten ikke mine egne ører. Bønnhørelse!

Sekretariatet hjalp meg nå på en enestående måte slik at jeg i et annet "sabbatsfag" fikk følge undervisningen hos et parallelt kull på onsdager. Det resulterte i at jeg til og med fikk eksamen i dette faget før mine egne kullkamerater. Ingen eksamener ble lagt til lørdager, og jeg takket Gud for det.

Så kom våren 1952. Presset var stort, og jeg var ikke alene om å grue meg litt til de avsluttende prøvene som skulle avgjøre om det var blitt tannleger av oss eller ikke. Planen for eksamensavviklingen ble

slått opp på tavlen. Og hva ser jeg? Eksamen i to store avgjørende fag var lagt til lørdager! Etter å ha tenkt meg om gikk jeg til høyskolesekretæren og spurte om det var mulig å få gå opp til utsatt prøve om høsten samme år. Sjelden har jeg sett en mann så lei seg. I alt sitt strev med å få timeplanen til å gå opp hadde han glemt meg. Jeg bebreider ham ikke det minste. Og at han tok det alvorlig, skulle jeg få merke.

To av professorene ved høyskolen fant det bryet verd å lage hver sin eksamensoppgave for meg alene! To ganger satt jeg ensom på loftet i Geitmyrsvn. 69 sammen med en eksamensvakt. På arkene som ble lagt på pulten min stod det: "Eksamen for en student, fredag den...." Altså, også nå, en dag før mine kullkamerater.

Det hører med til historien at ingen misunte meg da jeg senere sammenlignet mine oppgaver med de andres. Det var også godt. Så kunne jeg glede meg med god samvittighet over et noe over middels resultat da vi sammen fikk våre vitnemål.

Jeg er lei for at jeg ikke fikk takket hver enkelt som hjalp meg. Men Gud har jeg takket mange ganger.

AKTIV PENSIONIST DK

Hans Jørgen Schantz

Den danske afdeling afviklede sin to-årige generalforsamling i Adventkirken i Roskilde mandag den 2. april.

Dagen blev indledt med en fin vegetarisk middag i kirkens nye, pragtfulde krypt.

Det første punkt var derefter generalforsamlingen. Formanden Jens Madsen aflagde rapport om det svundne års mange begivenheder og om nye planer. Den nye bestyrelse kom til at bestå af følgende: Jens Madsen, formand, Gerda Møller, kasserer, Henning Jacobsen, sekretær, Inger Holm, Tage Juhl Pedersen og Hans Jørgen Schantz.

Derpå fortalte Børge Schantz om nogle spændende oplevelser, som han lige havde haft i det konservative, orientalske Saudi-Arabien. Han gav også forsamlingen en god indsigt i landets kultur og specielle

forhold. Han var i landet som professor i antropologi og hospitalsetik for Loma Linda University, Californien.

Det næste punkt på programmet var under Kay Støtts ledelse et besøg i den nærliggende historiske Roskilde Domkirke bygget omkring 1170 af biskop Absalon. Den er en gravkirke for de danske konger, som ligger her i deres mægtige, flotte sarkofager.

Dagen sluttede med et programøde under temaet: "Tro på den Gud, der tror på dig." – Temaet blev for den interesserede forsamling smukt belyst gennem tale, sang, musik og læsning.

De 90 deltagere i sammenkomsten rundede dagen af med endnu et festlig samvær med servering i kirkens nye, moderne og fikse lokale.

På gensyn næste gang!

Kjære lesere av

AKTIV PENSJONSTID

Hjertelig takk for de mange innbetalinger som kommer til bladet. Det setter vi stor pris på, og det gir mot og glede til de som arbeider med det.

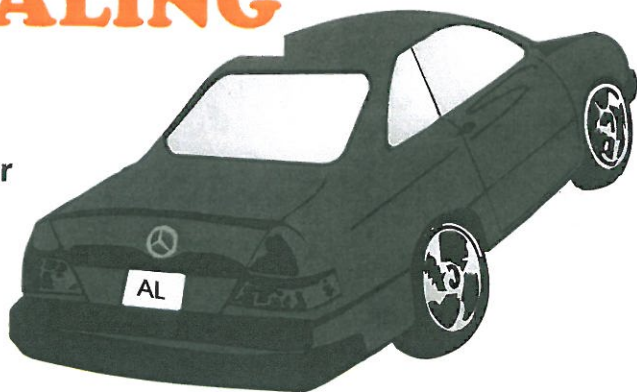
Hvis du ønsker kvittering, må du være snill å fylle ut avsenders navn og adresse. Ellers kan det bli vanskelig, spesielt hvis vi ikke har ditt navn som mottager av bladet. Nå var det dessverre denne gangen noen giro-

blanketter som manglet vårt bankkontonummer. Det beklager vi. Men hvis du ser etter, så fins bankkontonummeret nederst på nest siste side i rammen med navn. Så ønsker vi deg en riktig god sommer, og om mulig, vel møtt på Hultafors i Sverige.

*Vennlig hilsen
Edith Nordvåg, kasserer.*

OVERHALING

Af Aksel Kofoed Kjøller

Der sad en "strip" i bagruden af bilen, der var parkeret ved siden af min på tømmerhandler Frogs parkeringsplads. Det er der ikke noget usædvanligt i. Mange biler kører med reklamer og slogans i bagruden, men denne fangede min opmærksomhed, fordi teksten var ret usædvanlig. Der stod: Overhal bare – men Jesus kommer du aldrig uden om!"

Værdien af en sådan bagrudestrip er diskutabel, men den sandhed den forkyn-der er uomtvistelig. Vi kommer aldrig uden om Jesus, hverken i livets store eller små tilskikkelser. Han er vort livs vejviser, som han gennem ild- og skystøtten var det for det gamle Israel i deres vandring mod det forjættede land.

Vi kommer aldrig uden om.. eller gør vi? En kendt dansk præst sagde engang, at vi utålmodige mennesker vil så gerne i vor ivrighed løbe foran Jesus, i stedet for at vente på hans vejledning og betimelige tid. Men med Jesus bag os skjuler vor egen skygge det guddommelige lys på vejen foran os.

"Trange tider langsomt skrider..." skriver en af vore salmedigtere. Opstår der modgang og vanskeligheder bliver vi utålmodige. I vor planlægning vil vi se resul-

tater hellere i dag end i morgen. Når så resultaterne udebliver, eller vore planer ikke kan realiseres, bliver vi utålmodige og rastløse. Det gælder i vort hverdagsliv, vort arbejde og forretninger. Men gælder det også i vort åndelige liv?

En kær gammel ven og trosbroder lå syg og vidste, hvor det bar hen. Det accepterede han – kræfterne var brugt op, hans livsgerning fuldført. Han var ikke uforberedt på det, der ventede. Han lå og tænkte på Jesu genkomst, som havde været lede-tråden og håbet i hans lange liv, og han sukkede: "Hvorfor kommer han ikke? Jeg vil så gerne opleve hans genkomst!" Han fandt dog hvile i tanken om, at når han lukker sine øjne, ville det næste, som han kom til at opleve være opstandelsen i gen-komstens herlige lys.

Vi kender ikke Guds tider – heller ikke i vort eget liv. Men at bie på Herren og vente på Guds time betyder ikke inaktivitet, der er mange åbne veje for kristen livsudfoldelse. Men det betyder at lægge sit liv og gerning trygt i Guds hånd og bede: "Jesus – vis mig, hvordan jeg som sædemand kan bruges i dit værk. Giv mig så tålmod til at vente på høsten, når modningstiden er forbi."

Pensjonisten

Så mange synes det er trist at årene går fort,
for plutselig så står man der, - det meste er alt gjort.

Man er blitt pensjonist--!

Man hører ikke fullt så godt og stegene er små,
det føles bra og hvile mer og la de unge gå.

Kanskje tar en tann farvel, den var litt slitt og gul,
men plassen der den stod ble tom, jeg får nok ny til jul.

Den fine manken er blitt tynn, hårene er færre,
men tenk om nesa di datt av – det ville da vært verre!

Du våkner til en morgen grå, regnet slår mot taket.
Men hør, - det er som trommesalg, send en trall tilbake!

Om tunge dager plager deg, - knuger deg med lengsel,
ta frem litt maling, staffeli – lerret og en pensel.

Hvis du har sansen for lyrikk, se, da er sjansen stor,
du setter deg med blekk og penn, - og leker deg med ord.

Om tiden skulle falle lang – da kan du skrive brev
til en som du har kjent engang – som segnet i sitt strev.

Så var det telefonen da, - la talen flyte frem,
den andres stemme møter din, - to stemmer i ditt hjem.

Så meget ligger der latent og venter på ditt ja,
så mange trenger ditt talent – og du blir selv så glad.

Har du vært en hjemmesitter? Har du litt gryn på lur?
Da reis, - "langt bort – i – vekk – i – stan," og glem å være sur.

Da vil du se ditt liv til sist vil blomstre som en rosenkvist,
ja det er da både sant og visst, - man er da pensjonist!!

Hagny Guleng Rodal

TAG STENEN VÆK!

Af Morris Venden

Sammen med Maria og Martha gik Jesus ud til kirkegården, og skaren fulgte efter. Han gik over til indgangen til Lazarus' forblæste klippegrav og sagde: "Tag stenen bort!"

Selv Martha syntes, at nu gik han nok lidt for vidt.

Jesus havde sagt, at Lazarus sov. Og på det tidspunkt, hvor stenen blev fjernet, havde han sovet i fire dage. Ingen kunne argumentere på spørgsmålet, om han var død eller ikke.

Da de rullede stenen til side, stod alle med tilbageholdt åndedræt. Jesus bad en enkel bøn. Han befalede: "Lazarus, kom herud!"

Nogle har sagt, at hvis han ikke havde nævnt Lazarus ved navn, ville alle de døde på kirkegården være vågnet op. Det er

måske rigtigt. Men Lazarus kom ud og blev genforenet med slægt og venner. Hvilken beretning!

I dag kan vi glæde os over den gode nyhed, at det, som vi kalder døden, kun er en søvn – og at Kristus stadig har magt til at vække os fra denne tilstand og give os evigt liv.

Vi kan glæde os over, at han fremdeles har magt over død og grav. Mens han i dag i sorgens time trøster os, indbyder han os til at se frem til dagen, hvor han vil komme igen, og døden er overvundet, og sejren er hjemme.

Taget fra Andagtbogen: "Nothing To Fear". – Indsendt af Karla Tranborg og oversat af H.J. Schantz.

Aktiv Pensjonstid

Organ for SDA-arbejderes Pensjonistforening

Redaktør: Øivind Gjertsen
Erling Skjalgsøns gt. 20B. 0267 Oslo
Telefon 22 44 13 80

Gaver sendes til kassererens adresse.

Korrespondent i Danmark:
Hans Jørgen Schantz
Guldagervej 149, 4640 Fakse
Telefon 56 76 10 07

Ekspedition og kasserer i Danmark:
Gerda Møller, Hvidovrevej 329B, 3.mf.,
2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 06 80

SDA-arbejderes pensjonistforening i Norge
Akersgata 74, 0180 Oslo

Formann: Johan Elisenberg
Nordåssløyfa 29A, 1251 Oslo. Tlf.: 22 61 73 19

Sekretær: Jakob Rask Arnesen
Larsbråtvn. 139, 0674 Oslo. Tlf.: 22 32 44 09

Kasserer: Edith Nordvåg
Furubergvn. 111B, 2315 Hamar. Tlf.: 62 52 55 96

Postgirokonto: 0530 2085678

Priorinnens bønn

"Gud, du vet bedre enn jeg at jeg blir eldre og en dag kommer til å bli gammel.

Beskytt meg fra å bli snakkesalig, og redd meg fra den vrangforestilling at jeg må uttale meg om alt og alle.

Befri meg fra lysten til å blande meg i andre menneskers anliggender – hjelp meg til raskt å komme til det vesentlige.

Skjenk meg den nåde med makt og tålmodighet å kunne lytte til andres bekymringer. Men forsegl mine lepper om mine egne plager, de blir flere og flere, og min lyst til å tale om dem blir sterkere etter som årene går.

Skjenk meg den vidunderlige innsikt at det noen gang kan være mulig at jeg tar feil.

Gjør meg passe saktmodig. Jeg vil ikke bli noen helgen, slike kan det være en påkjenning å være sammen med. Men en sur gammel kvinne er djevelens mesterverk.

Gjør meg hjelpsom, men ikke geskjeftig. Omtensksom, men ikke despotisk."